Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2026–2027

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

214

Vragen van het lid **Lammers** (Groep Markuszower) aan de Ministers van Asiel en Migratie en van Justitie en Veiligheid over *de situatie in Ceuta* (ingezonden 5 augustus 2026).

Antwoord van Minister **Van den Brink** (Asiel en Migratie) (ontvangen 2 oktober 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2775.

Vraag 1, 2, 3 en 4
Bent u bekend met de inmiddels verschenen videobeelden waaruit blijkt dat migranten die tijdens de recente massale grensoverschrijding Ceuta zijn binnengekomen, inmiddels het Spaanse vasteland hebben bereikt?[1] Zo ja, wat ziet u op de beelden?
Klopt het dat deze migranten zich daarmee vrij binnen het Schengengebied kunnen verplaatsen? Zo nee, waarom niet?
Hoeveel van deze migranten zijn volgens de meest recente informatie inmiddels doorgereisd van Ceuta naar het Spaanse vasteland? Indien dit niet bekend is, bent u dan van mening dat de Europese buitengrenzen onvoldoende gecontroleerd kunnen worden? Zo nee, kunt u uitleggen hoe u er dan voor zorgt dat deze illegaal binnengekomen migranten niet het Nederlandse grondgebied zullen betreden?
Herinnert u zich dat u in de beantwoording van de Kamervragen d.d. 31 juli jl. (2026Z16614) het volgende heeft gesteld: «Verder is het, zoals hierboven beschreven, niet zomaar mogelijk om vanuit Ceuta door te reizen in het Schengengebied, iedereen die wil doorreizen wordt gecontroleerd.»? Deelt u de mening dat het, anders dan u stelt, wel mogelijk is om ongecontroleerd door te reizen in het Schengengebied? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 1, 2, 3 en 4
Ceuta is een Spaanse exclave bij Marokko. Voor Ceuta, en Melilla, gelden daarom speciale Schengenregels. Er zijn standaardcontroles tussen Ceuta en Melilla en het vasteland van Spanje (en andere Schengenstaten). Doorreizen vanuit Ceuta kan enkel gecontroleerd. Spanje, gesteund door Frontex, heeft meermaals bevestigd dat er niet ongecontroleerd en/of ongeregistreerd is doorgereisd.

[1] X, 3 augustus 2026, https://x.com/visegrad24/status/2084300469032157427?s=20

ah-tk-20262027-214
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Dat betekent niet dat de EU en Spanje de aandacht nu kan laten verslappen. De berichtgeving van de Spaanse autoriteiten over nog overgebleven irreguliere migranten in Ceuta, en de kwetsbaren die overgeplaatst worden naar het Spaanse vasteland, zijn zorgelijk. Het is noodzakelijk dat Spanje haar inzet op terugkeer en de buitengrens continueren. Het is van belang dat de EU-agentschappen dit blijven monitoren. Mochten er in Nederland asielzoekers worden aangetroffen die zijn aangekomen in Ceuta, worden deze personen overgedragen aan Spanje conform de afspraken in de Asiel en Migratiebeheer Verordening (AMbV), zodat Nederland geen extra druk op ons asielstelsel krijgt door de situatie in Ceuta. De ervaring van de afgelopen jaren is dat Spanje dergelijke overdrachten altijd in lijn met de AMbV uitvoert. Verder is het is evident dat Nederland zijn eigen grenzen bewaakt. In Nederland voert daarom de Koninklijke Marechaussee (KMar) te allen tijde informatie- en risicogestuurde grenscontroles op de luchthavens uit en zijn er controles bij de binnengrens. Op basis daarvan worden specifieke vluchten met een hoger risico op irreguliere migratie gecontroleerd en wordt er risicogestuurd opgetreden bij de binnengrens. Indien de situatie daartoe aanleiding geeft, kunnen verscherpte controles aan de Nederlandse grens door de Koninklijke Marechaussee worden uitgevoerd.

Vraag 5
Bent u bekend met het bericht «Spaanse politie detecteert zeker 10 terrorismeveroordeelden tussen migranten die Ceuta binnendrongen»?[2]

Antwoord 5
Ja.

Vraag 6
Welke veiligheidscontroles worden uitgevoerd op personen die de Europese Unie via Ceuta of andere buitengrenzen binnenkomen, en acht u deze controles afdoende? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?

Antwoord 6
Zie de beantwoording van bovenstaande antwoorden. Verder zijn lidstaten ingevolge de Screeningsverordening gehouden een screening uit te voeren ten aanzien van vreemdelingen die de Europese buitengrens irregulier hebben overschreden. Dit proces bestaat onder meer uit identificatie, een gezondheids- en kwetsbaarheidsscreening en een veiligheidscontrole. Ook wordt bij een screeningsprocedure een openbare orde toets uitgevoerd middels een check in de nationale en Europese databanken.
Het kabinet benadrukt dat effectief buitengrensbeheer, inclusief screening, door de volledige en consequente toepassing en naleving van de Schengengrenscode, voor de EU noodzakelijk is om te kunnen controleren en besluiten wie er de EU binnenkomt. In dat kader is een stevige Schengengovernance, met een duidelijke toezichthoudende rol voor de Europese Commissie als hoedster van de Verdragen onmisbaar. Via Schengenevaluaties wordt getoetst of lidstaten voldoen aan het Schengen acquis. Op basis van deze evaluaties worden aanbevelingen geformuleerd die lidstaten moeten uitvoeren. Daarnaast rapporteert de Commissie over de integriteit van het Schengengebied via de Schengen barometer en het Staat van Schengenrapport. Het is, meer dan voorheen, extra van belang dat lidstaten de aanbevelingen uit de Schengenvaluaties opvolgen om adequate toepassing en naleving van de Schengenregels te waarborgen. Het kabinet pleit er daarom voor dat tekortkomingen in de toepassing voor alle lidstaten inzichtelijk worden en politiek besproken worden tijdens de Schengenraad. Dit draagt bij eraan bij dat lidstaten spoedig verbeterslagen maken en biedt de mogelijkheid voor lidstaten om waar nodig elkaar te kunnen ondersteunen.

[2] De Telegraaf, 4 augustus 2026, «Spaanse politie detecteert zeker tien terrorismeveroordeelden tussen migranten die Ceuta binnendrongen», https://www.telegraaf.nl/buitenland/spaanse-politie-detecteert-zeker-tien-terrorismeveroordeelden-tussen-migranten-die-ceuta-binnendrongen/159586379.html

Vraag 7
Deelt u de opvatting dat veroordeelde terroristen geen toegang behoren te krijgen tot het grondgebied van de Europese Unie en dat zij, als zij zich eenmaal toegang hebben verschaft, direct uitgezet moeten worden?

Antwoord 7
Zie bovenstaand antwoord.
Het kabinet zet er maximaal op in om te voorkomen dat personen die voor terrorisme zijn veroordeeld toegang krijgen tot het Schengengebied. Dat doen we door signalering en informatie-uitwisseling binnen de EU, het opleggen en handhaven van inreisverboden en ongewenstverklaringen, en door aan de buitengrens toegang te weigeren wanneer sprake is van een gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid.
Voor personen die voor terrorisme zijn veroordeeld en onrechtmatig in Nederland verblijven, zet het kabinet er voortvarend op in om hun vertrek te realiseren naar het land van herkomst, of – indien van toepassing – het land van de overige nationaliteit. Waar mogelijk worden verblijfsrechten ingetrokken, terugkeerbesluiten met inreisverbod opgelegd en, indien nodig, vreemdelingenbewaring toegepast om de terugkeer te effectueren. Dit alles gebeurt steeds na een individuele beoordeling en met inachtneming van (inter)nationale rechtswaarborgen, waaronder het verbod op refoulement.

Vraag 8 en 9
Welke gevolgen hebben deze nieuwe ontwikkelingen volgens u voor uw eerdere beoordeling dat de controles op doorreis vanuit Ceuta afdoende functioneren? Indien dit geen gevolgen heeft, waarom niet?
Bent u naar aanleiding van deze nieuwe ontwikkelingen bereid aanvullende maatregelen te treffen migratie naar Nederland te voorkomen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke concrete maatregelen?

Antwoord 8 en 9
Zie beantwoording van vraag 1, 2, 3 en 4.